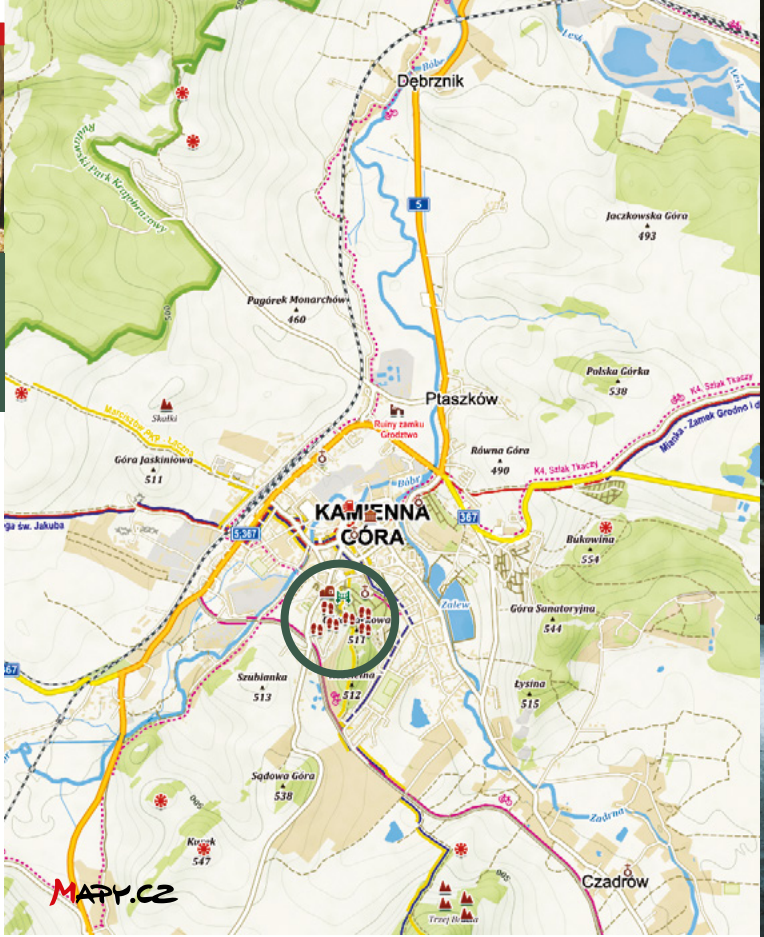

ZMIZELÁ HITLEROVA LABORATOŘ

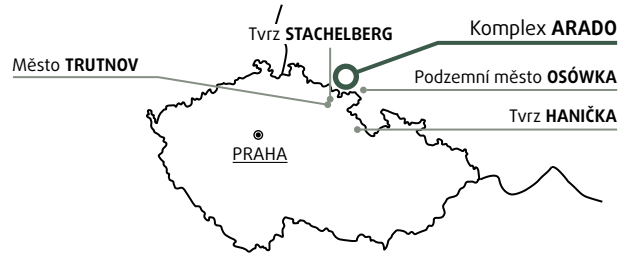
PODZEMNÍ „PROJEKT ARADO“

V srpnu a říjnu 1943 spojenci dvakrát bombardovali Schweinfurt nad Mohanem. Bylo to malé městečko s necelými 60 000 obyvateli, jehož úloha a význam pro říšský průmysl však byly mnohem větší. Z továren provozovaných na území města totiž pocházela polovina kuličkových ložisek vyráběných v celém Německu. Po vybombardování Schweinfurtu se Němci rozhodli továrny rozdělit a provozní menší filialky v bezpečné zóně, kterou bylo území současného Dolního Slezska. Na základě rozhodnutí Říšského ministerstva letectví z 18. května 1944 byly závody vyrábějící kuličková ložiska Kugelfischer a Vereinigte Kugellager Fabriken přestěhovány do textilních závodů Kramsta, Methnera a Grahe v Kamenné Hoře. Závody byly situovány na okraji města. V této době byla většina továren ve městě přeorientována na válečnou výrobu.

Koncem roku 1943 začal tým leteckých konstruktérů v závodech J. Rinkel A.G. pracovat na nových projektech letadel s dalekým doletem, velkou rychlostí a s velkou nosností (Arado 234 a Arado 555). Tehdy se na mnoha místech začaly intenzívně razit podzemní tunely. Proč by však měly podzemní štoly plnit funkci protiletectvých krytů, když sem spojenecké letectvo nemělo šanci doletět? Proč bylo raženo tak velké množství podzemních komplexů, když město nepotřebovalo tolik krytů pro civilní obyvatelstvo? Na tyto a další otázky nemáme do dnešního dne odpověď...

V současnosti víme o deseti podzemních objektech, které jsou situovány v různých částech města. „Projekt Arado“ je jako jediný zpřístupněný návštěvníkům.

V roce 2019 byla v rámci česko-polského projektu „Tajemství vojenského podzemí“ pro návštěvníky zprovozněna dvě parkoviště (jedno pro autobusy) a postavena přístupová pěší stezka k podzemnímu komplexu. Pěší stezka také spojila podzemní komplex s vojenskou naučnou stezkou na Parkové hoře.

Vydal: Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis Rychnov nad Kněžnou, Česká republika
V rámci projektu „Tajemství vojenského podzemí“
Vydáno v roce 2019

PROJEKT ARADO

PODZIEMIA „PROJEKT ARADO”

W sierpniu i październiku 1943 roku alianci dwukrotnie bombardują Schweinfurt n. Menem. Było to małe miasto liczące niespełna 60 000 mieszkańców, jednak jego rola i znaczenie dla przemysłu III Rzeszy była znacznie większa. Fabryki znajdujące się w mieście wytwarzały połowę łożysk kulkowych produkowanych w Niemczech. Po bombardowaniu Schweinfurtu Niemcy postanawiają dokonać podziału fabryk tworząc mniejsze filie na terenie bezpiecznym, czyli na terenie obecnego Dolnego Śląska. Decyzją Ministerstwa Lotnictwa III Rzeszy z 18. 05. 1944 roku, przeniesiono zakłady produkujące łożyska kulkowe Kugelfischer i Vereinigte Kugellager Fabriken do zakładów włókienniczych Kramsta, Methnera i Frahne w Kamienniej Górze. Zakłady zostały umiejscowione na obrzeżach miasta. W tym samym czasie większość fabryk w mieście zostaje przestawiona na produkcję wojenną.

W zakładzie J. Rinkel A.G. pod koniec 1943 roku pracę nad nowymi projektami samolotów dalekiego zasięgu, dużej prędkości i udźwigu (Arado 234 i Arado 555) rozpoczyna zespół konstruktorów lotniczych. W tym samym czasie w wielu miejscach zaczęto intensywnie drążyć podziemne tunele. Dlaczego podziemnym sztolniom przypisano funkcję schronów przeciwlotniczych, pomimo iż lotnictwo alianckie nie było w stanie tutaj dotrzeć? Dlaczego drążono tak dużo podziemnych kompleksów, skoro miasto nie potrzebowało tylu schronów dla ludności cywilnej? Na te i inne pytania do dzisiaj nie znamy odpowiedzi...

ZAGINIONE LABORATORIUM HITLERA

Dziś wiemy o dziesięciu podziemnych obiektach, zlokalizowanych w różnych częściach miasta. „Projekt Arado” jest jedynym udostępnionym dla zwiedzających.

W 2019 roku w ramach polsko-czeskiego projektu „Tajemnice militarnych podziemi” oddano turystom do użytku dwa parkingi (jeden dla autobusów), a także połączono ciągiem pieszym jeden z parkingów z podziemiami. Dodatkowo połączono ciągiem pieszym podziemia z militarną ścieżką edukacyjną znajdującą się na Górze Parkowej.

